

29. 04. 2004 Základní charakteristiky některých typů poradenství a některé problémy, kterými se zabývají

SKUPINOVÉ PORADENSTVÍ

- využívá skupinových fenoménů, rozmanitých vztahů mezi účastněnými
- skupina pomáhá člověku uspokojovat jeho potřeby, učí se v ní poznávat jiné lidi i sebe samého, plnit sociální role a řešit různé životní situace

Za nejučinnější faktory skupinové práce jsou považovány:

- členství ve skupině, podobnost prezentované problematiky, emocionální podpora, akceptování problémů, vzájemné porozumění, koheze, pomoc sobě i druhým, možnost odreagování se, využívání zpětné vazby, možnost konfrontace, nácvik nového chování, získání nových info a dovedností

Skupiny dělíme:

- na malé (3-15), střední (16-30) a velké (nad 30 – hromadné p.),
- podle možnosti přístupu členů na otevřené x uzavřené,
- podle obsahového zaměření na biografické, interakční, tématické, tréninkové (frekventovanější je ale kombinace různých typů)

Poradenské skupiny mohou mít různý styl vedení, vedoucí skupiny může být v různých rolích:

- role experta, režiséra, facilitátora, účastníka, pozorovatele, moderátora

Nehodící se klienti pro skupinovou práci – klienti v akutní krizi, agresivní k., dlouhodobí k.

MANŽELSKÉ a RODINNÉ PORADENSTVÍ

Vztah má tendenci ovlivňovat každého z partnerů a partneři zpětně ovlivňují samotný vztah. Párové a rodinné poradenství má tedy primárně v centru svého profesionálního zájmu vztahy a ne zlepšení stavu jednotlivých členů. Cílem párového a rodinného poradenství je eliminace destruktivních interakčních procesů, zlepšení porozumění, budování pozitivního postoje k sobě a ostatním členům, korigování nerealistických očekávání a pomoc při vytváření nového systému interakce, komunikace a porozumění.

Manželské a předmanželské poradenství se opírá o poznatkovou bázi matrimoniologie - věda studující fenomén manželství.

Jedním z ústředních pojmů je manželské soužití, které Plzák definuje jako „systém vzájemného působení manželů, který se odehrává ve společenském prostoru a na jeho přenosových kanálech“.

Plzák definuje 5 nejdůležitějších proměnných v systému společných činností partnerů:

1. finanční hospodaření a péče o domácnost
2. konzumace volného času
3. sexuální soužití
4. výchova dětí
5. komunikace partnerů

Rodinné poradenství pracuje s problémovými, dysfunkčními rodinami. K nejvíce rozšířeným typům těchto rodin podle Heluse patří:

- rodina nezralá, - přetížená, - ambiciózní, - perfekcionistická, - autoritářská, - protekcionistická, - liberální, - odkládající a – disociovaná.

Základem párového a rodinného poradenského přístupu je spojené interview.

V čem spočívá práce poradce v manž. a rodin. poradenství? Umožňuje ventilaci potlačených pocitů a problémů, vytváří prostor, aby se všichni mohli ke všemu vyjádřit, akceptuje názory a pocity zúčastněných, podporuje proces vzájemného pochopení, dělá inventář problémů, podporuje informovanost a pozitivní komunikaci, výměnu pocitů atd.

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ, PORADENSTVÍ PRO VOLBU POVOLÁNÍ (viz. Schéma z 22. 04. 2004)

Stěžejní úlohu při poskytování kariérového poradenství a poradenství pro volbu povolání má **Správa služeb zaměstnanosti MPSV**. Na každém ze **77 úřadu práce** je zřízen **útvár poradenství** (pomoc při problémech souvisejících s volbou vzdělání, s volbou povolání, s hledáním zaměstnání nebo s potřebou rekvalifikace, dále pomoc v případě osobních a sociálních problémech souvisejících s nezaměstnaností nebo jinými těžkostmi při vstupu na trh práce). Útvár poradenství bývá často spojený s útvarem rekvalifikací, protože jedním z případů volby povolání je také změna povolání. Poradenství pro volbu povolání má následující hlavní cíle (Paulík):

- poskytovat odborné poradenství všem, kteří své povolání volí poprvé nebo jej chtějí změnit
- poskytovat klientům informace o nárocích a perspektivách jednotlivých povolání na trhu práce a způsobech přípravy na ně.
- Předcházet cílenou pomocí chybným rozhodnutím klientů a obtížím
- Poskytovat školám informace o trhu práce
- Ovlivňovat strukturu vyučovaných oborů na školách s ohledem na vývoj na trhu práce

Poradce pro volbu povolání spolupracuje (Paulík):

- s profesními poradci a zprostředkovateli pro absolventy škol při ÚP
- s psychology
- s pracovníky zabezpečujícími rekvalifikace
- s pracovníky zpracov. Analýzy trhu práce
- s pracovníky školských zařízení, zejm. s PPP, s vedením a výchovnými poradci základních a SŠ.
- se zástupci hospodářské a podnikatelské sféry

Při úřadech práce existují také tzv. Informační a poradenská střediska pro volbu povolání (IPS)

Materiál k IPS bude naskenován a vložen do složky Učební materiály do 20.5.!

Literatura:

Gabura, Pružinská : Poradenský proces, 1995.

Helus, Z.: Sociální psychologie pro učitele I. UK, Praha, 1992.

Plizák, M.: Poznání a léčba poruch manželského soužití. Praha, Avicenum 1973.

Paulík, K.: Kapitoly z biodromálního poradenství, 1994

Freibergová, Fantvá, Goulliová, Menclová: Poradenství na vysokých školách, Praha 2002.

